vibrato

Az ének [1]- vagy hangszer [2]hang (vonós [3]- és fúvós hangszer [4]eken) egyenletes, gyors remegtetése, magasságának alig észrevehető hullámzása felfokozza a hang [5] érzéki erejét (például a blues [6] zenében) .

Helyes használatához jó stílusérzék szükséges; túl gyakori alkalmazása kellemetlenné válik.

A vibrato a szórakoztató zené [7]ben, főleg annak modern [8] stílusaiban csak ritkán alkalmazható.

A vibrátó hasonló, de nem azonos a tremoló [9]val.

A vibrátó tanításáról: [10]

Singing Lessons: Vibrato [11]

A vibrato a zenében a hangmagasság ingadozása. De nemcsak a hangmagasság változik, hanem a hangerõ és a hangszín is, bár sokkal kisebb mértékben. A vibrato éppen az érzelmekkel teli, remegõ hangot hivatott kifejezni. A vibratós hang mindig teltebb, lágyabb, melegebb. Sajátos esztétikai értéke, hogy az idegrendszer számára is kellemes, mivel mindig változó területet ingerel a fülben.

A vibrato két fontos akusztikai adata szélessége és gyakorisága. A szélesség a hangmagasság-ingadozás hangközökben kifejezve, a gyakoriság ezen változás másodpercenkénti száma. A 5,5–7,5 Hz-es gyakoriság a fül számára kellemes, a hangok nem hallatszanak külön-külön. Idõsebb korban sajnos ez az érték 5 Hz alá csökkenhet, és a vibratóból „szirénázás” lesz, ahogy azt társaságbeli, kocsmai „dorbézolásoknál” gyakran megtapasztalhatjuk.

A túl nagy szélesség szintén zavaró. Az egész hangos fel-le ingadozás már tolakodó lehet (gyakori erre a tremolo megjelölés). A túl széles vibratók hátránya különösen együtténeklékskor hallható. Énekes szólistákból álló kvartettek, tercettek reménytelen esztétikumát, disszonanciába hajló harmóniáit gyakorta hallottuk már. Itt csupán a visszafogott vibratózás lehet megoldás. Csakhogy a vibrato az énektanulás folyamatában jelenik meg a hangban, magától, mintegy a kifejlett énekhang bizonyítékaként, és a legtöbb esetben nem hagyja magát csak úgy szabályozni. Egyes énekpedagógusok szerint azonban nem szabad lemondani a szabályozott vibrato technikájának megtanulásáról.

Az alapprobléma ismét az objektív tudás hiánya. Máig sem egyértelmûen eldöntött, mi hozza létre a vibratót. Sundbergszerint a rekeszizom mozgása (a szubglottikus nyomás lüktetését mérték), illetve a hangképzõ izmok rezgése. A zavart tovább fokozza, hogy a légzõrendszer rezonanciája 6 Hz körüli.

Nevezhetjük a vibratót „zenei spanyolfalnak” is, mivel fülünk hangmagasság-felismerõ képessége a hangok ingadozásával romlik. Az énekes, de valamennyi zenész alkalmazhatja az intonációs bizonytalanságok elfedésére.

Forrás: PAP JÁNOS: Hangszerlélek - Canto ergo sum

Forrás webcím: https://www.zenci.hu/szocikk/vibrato

Hivatkozások:
[1] http://www.zenci.hu/szocikk/%C3%A9nekhang
[2] https://www.zenci.hu/szocikk/hangszer
[3] https://www.zenci.hu/szocikk/vonos
[4] https://www.zenci.hu/szocikk/fuvos-hangszer
[5] https://www.zenci.hu/szocikk/hang
[6] https://www.zenci.hu/szocikk/blues
[7] https://www.zenci.hu/szocikk/szorakoztato-zene
[8] https://www.zenci.hu/szocikk/modern
[9] https://www.zenci.hu/szocikk/tremolo
[10] http://www.parlando.hu/Vibrato613.htm
[11] http://www.ehow.com/video_4972280_singing-lessons-vibrato.html